

NOT: Sermayesinin yarıdan fazlasının belediyelere ait olduğu şirketlerde işçi statüsünde çalışanların askerlik borçlanmasının kıdem tazminatına eklenip eklenmeyeceği hakkında

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı: E-53773008-622.02-11036249

31/01/2025

Konu: Görüş (Sermayesinin Yarıdan Fazlasının Belediyelere Ait Olduğu Şirketlerde İşçi Statüsünde Çalışanların Askerlik Borçlanmasının Kıdem Tazminatına Eklenip Eklenmeyeceği)

..... BELEDİYE BAŞKANLIĞINA

İlgi: tarihli ve sayılı yazısı.

Belediyenizin sermayesinin tamamına sahip olduğu şirkette personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı kapsamında 4857 sayılı İş Kanununa tabi işçi statüsünde görev yapmakta olan personelin askerlik borçlanmasının kıdem tazminatına eklenip eklenmeyeceği hususunda görüş talep edilen ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 4857 sayılı İş Kanununun 120 nci maddesi ile mülga 1475 sayılı İş Kanununun kıdem tazminatına ilişkin 14 üncü maddesi yürürlükte bırakılmış, Geçici 1 inci maddesinde ise diğer mevzuatta 1475 sayılı İş Kanununa yapılan atıfların bu Kanuna yapılmış sayılacağı, bu Kanunun 120 nci maddesi ile yürürlükte bırakılan 1475 sayılı İş Kanununun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının 1 inci ve 2 nci bendi ile onbirinci fıkrasında, anılan Kanunun 16, 17 ve 26 ncı maddesine yapılan atıfların bu Kanunun 24, 25 ve 32 nci maddelerine yapılmış sayılacağı hükme bağlanmıştır.

Diğer taraftan, 1475 sayılı İş Kanununun 14 üncü maddesinde, *"Bu Kanuna tabi işçilerin hizmet akitlerinin:*

1. İşveren tarafından bu Kanunun 17 nci maddesinin II numaralı bendinde gösterilen sebepler dışında,

2. İşçi tarafından bu Kanunun 16 ncı maddesi uyarınca,

3. Muvazaf askerlik hizmeti dolayısıyla,

4. Bağlı buldukları kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulu kurum veya sandıklardan yaşlılık, emeklilik veya malullük aylığı yahut toptan ödeme almak amacıyla;

5. 506 Sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (A) bendinin (a) ve (b) alt bentlerinde öngörülen yaşlar dışında kalan diğer şartları veya aynı Kanunun Geçici 81 inci maddesine göre yaşlılık aylığı bağlanması için öngörülen sigortalılık süresini ve prim ödeme gün sayısını tamamlayarak kendi istekleri ile işten ayrılmaları nedeniyle,

Feshedilmesi veya kadının evlendiği tarihten itibaren bir yıl içerisinde kendi arzusu ile sona erdirmesi veya işçinin ölümü sebebiyle son bulması hallerinde işçinin işe başladığı tarihten itibaren hizmet aktinin devamı süresince her geçen tam yıl için işverence işçiye 30 günlük ücreti tutarında kıdem tazminatı ödenir. Bir yıldan artan süreler için de aynı oran üzerinden ödeme yapılır..." hükmü yer almaktadır.

Anılan maddede öngörülen koşulların gerçekleşmesi halinde, işverence işçiye kıdem tazminatı ödenmesi gerekmektedir.

Ayrıca, 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanununa göre, işçilerle işverenler arasında hizmet akdinden, toplu iş sözleşmesinden veya İş Kanununa dayanan her türlü hak iddialarından doğan hukuk uyuşmazlıklarının kesin olarak çözüme bağlanması görev ve yetkisi iş mahkemelerine ait bulunmaktadır.

Diğer taraftan, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğünün 24.01.2025 tarihli ve E-74073113-045.02-276726 sayılı görüş yazısında, *"Bilindiği üzere, Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 26/01/1994 tarihli, Esas No:1993/9-663, Karar No:1994/15*

sayılı Kararında; "14. maddenin bu hükümleri birlikte gözönünde tutulduğu takdirde, değişik kamu kuruluşlarında ve bu arada askerlikte geçen hizmet sürelerinin birleştirilmesi, kıdem tazminatının ödeneceği tüm haller hakkında değil, işçinin sadece yaşlılık veya malullük aylığı yada toptan ödeme almak amacıyla hizmet akdini feshetmesi halinde söz konusu olabilecektir. Şayet hizmet akdi 14. maddesinin dördüncü fıkrasında belirtilen şekilde feshedilmemiş ise, borçlanılan askerlik süresinin kıdem tazminatı hesabın da nazara alınması olanağı yoktur. Yargıtay Dokuzuncu Hukuk Dairesinin ve Hukuk Genel Kurulu'nun yerleşik görüş ve uygulaması da bu doğrultudadır." denilmektedir.

Bu itibarla, belediyelerin sermayesinin tamamına sahip olduğu şirketlerinde görev yapanların, iş akdinin emeklilik, malullük veya toptan ödeme almak amacıyla feshedilmiş olması halinde askerlik borçlanma sürelerinin kıdem tazminatı hesabında dikkate alınması gerektiği mütalaa edilmektedir." açıklamasına yer verilmiştir.

Bu itibarla, yukarıda yer verilen mevzuat hükmü ve Cumhurbaşkanlığının mezkûr görüş yazısı çerçevesinde işlem tesis edilmesi gerektiği mütalaa edilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

.....

Bakan a.

Yerel Yönetimler Genel Müdürü